

"ВЕДМЕЖА ХВОРОБА", або Про віджилі теорії та живучу політику

Жупел "ополячення"

Українська мова давно вже відбулася як самостійна, самобутня мова, посівши гідне місце в розгалуженій слов'янській сім'ї та ставши державною на своїй рідній землі. Проте досі деякі шовіністично налаштовані росіяни бачать її стан зовсім інакше. Українську мову знову оголошують наріччям, «нашпигованим» полонізмами, тобто російською мовою, зіпсованою під польським впливом після розпаду Київської Русі.

Сьогодні в Росії розгорнено цілестремовану пропаганду з дискредитування української мови, поширення неправдивих антинаукових тез про її «зіпсованість», «польськість», чинять спроби переконати українців у тому, що «неправильна» українська мова для них зовсім не рідна. Задля цієї мети дедалі частіше використовують засоби масової інформації, зокрема Інтернет, як інструмент інформаційної війни проти України.

Так, наприклад, у статті «Проблема двуязычия на Украине: историко-филологический аспект», поширеній у Мережі під назвою «Украинский язык — это русско-польский диалект», автор, дехто Андрій Мельков, намагається переконати всіх у тому, що (цитую мовою оригіналу) «возникновение украинского языка — это следствие ополячивания славянорусского языка».

Тему зіпсованості та штучності української мови обігрують до абсурду. На російськомовному YouTube розміщено серіал «История России. XX век», в одному з фільмів якого йдеться про те, що назву

«Україна» вигадали поляки, оскільки ці землі насправді називали «Малоросією», а самих українців вигадав австрійський (варіант — німецький) генштаб під час Першої світової війни, щоб відокремити частину російських земель від Росії. Там само нас запевняють, що українська мова була створена штучно наприкінці XIX — початку XX століття галицькими націоналістами під керівництвом австро-угорської влади, а закріпили її шляхом насильницької українізації місцевого населення... московські більшовики.

Є й інші подібні кадри. Наприклад, відеоролик «Рождение украинского языка», у якому окультний «академік» Микола Левашов переконує, що української мови не існує і вона є просто діалектом російської мови.

Періодично видають і перевидають книжки, автори яких наполегливо продовжують виводити українську мову з польської. Вони геть не соромляться наводити висловлювання великоросійських шовіністів столітньої давнини. Ось характерна цитата: «Литературный язык Малороссии XVI—XVII веков — это какой-то ублюдох из языков южнорусского, церковнославянского и особенно польского». Та що там казати, коли навіть такий відомий письменник-демократ, як Олександр Солженіцин у знаменитій брошурі «Как нам обустроить Россию» стверджував, що «...в отторгнутой Галиции, при австрийской подтравке, были выращены искаженный украинский ненародный язык, нашпигованный немецкими и польскими словами...»

На жаль, версію походження української мови шляхом «ополячення» російської мови активно підтримують і апологети «русского мира» в самій Україні — деякі діячі проросійських громадських організацій, окремі одіозні політики, а також «філологи»-аматори, які ростуть останнім часом як на дріжджах. Більшість із них, не маючи ні найменшого уявлення про польську мову, а багато хто й про українську (і навіть про російську!), говорять і пишуть відверту брехню або цілковиту нісенітницю.

Ось, наприклад, що пише київський «філолог»-аматор (як він сам себе називає) Анатолій Железний у брошурі «Происхождение

русско-українського двуязыччя в Україні», не приховуючи подиву від свого «відкриття»:

«Робота над перекладами інтересуючих мене матеріалів із польських джерел, я дуже часто звертав увагу на те, що велика кількість польських слів звучать точно так же, як і відповідні їм слова нашого українського мови. Зацікавившись, в кінці кінців, причиною такого подібності, я вирішив звернутися до мовознавчої літератури і з великим здивуванням виявив, що цей факт ніким із наших філологів не тільки ніяк не пояснений, але навіть ні разу не згаданий!»

Все це показалося мені дивним. Я почувував, що це не просто, що тут ховається якась-то таємниця, про яку наші філологи розповідати не люблять. Вже наявність в українській мові дуже великої кількості слів, дуже схожих з польськими, дуже очевидно, щоб не бути поміченими».

І наприкінці свого вступу автор кидає світло «необізнаним» на цю велику таємницю: «На самому справі слів, які ми зараз називаємо полонізмами, в російській мові ніколи не було... Тому, все величезні полонізми, які є в нашій сучасній українській мові, проникли в неї порівняно недавно, в час польського панування на землях майбутньої України».

Ще один такий аматор, Олександр Каревін, навіть написав книжку під зловісною назвою «Русь нерусская (Як народилася "рідна мова")», де стверджує так: «Польсько-литовське панування, встановлене в Юго-Западній Русі з XIV століття, сприяло поступовому ополяченню населення. Местні говірки все більше поповнялись польськими словами».

І далі, підбиваючи підсумки, О. Каревін впевнено повчає: «Повільно змінилася доля Русі Юго-Западної (Малоросії), під впливом польського панування. Це вплив дуже суттєво відобразився на культурі взагалі і на мові зокрема. В результаті малоруські народні говірки представляли собою пестру російсько-польську суміш».

Не можна не звернути увагу й на невелику за обсягом, але доволі показову за міркуваннями статтю скандально відомого Олеся Бузини «Голая правда о двуязычии в Украине», розміщену на сайті газети «Сегодня», де автор запевняє читачів: «Очищенные от политических измышлений факты доказывают: на территории нынешней Украины русский язык древнее украинского примерно на 600 лет! Украинский начал формироваться только во второй половине XVI столетия — после Люблинской унии¹, когда эта часть Руси перешла от Великого Княжества Литовского к Польше. Тогда распался общий и для Белой, и для Малой Руси западно-русский диалект. Белоруссия осталась под Литвой, и местные народные говоры превратились, в конце концов, в то, что сегодня мы называем белорусским языком. А малороссийские говоры испытали серьезнейшее воздействие языка польских оккупантов. Польско-русский суржик дал начало украинскому».

Як бачимо, автори досить сильно розходяться у визначенні часу «ополчення» української мови — від «порівняно недавно» до XVI (!) століття. Але, судячи з усього, для них це питання геть не важливе, оскільки вони мають зовсім іншу мету, не пов'язану з вивченням історичного розвитку української мови. А мета всіх подібних інсинуацій цілком прозора й очевидна. Її гранично чітко й відверто викладено в статті того ж таки Андрія Мелькова: «Сегодня Украина, как никогда прежде, нуждается в придании русскому языку статуса государственного... Лишь заговорив по-русски, Украина сможет обрести подлинную независимость от Запада и одновременно войти в новый мощный союз с Россией».

На жаль, сьогодні Росією розв'язана небачена за масштабами інформаційна війна проти України й усього, що з нею пов'язано: історії, культури, мови. Відомий російський журналіст Іван Давидов вдало зауважив із цього приводу у своєму блозі:

¹ Люблінська унія — угода про об'єднання Королівства Польського та Великого Князівства Литовського в єдину державу Річ Посполиту, підписана 1569 року.